

©Lapin materiaalipankki: Visit Rovaniemi

EU:n maaseuturahoitus 2023-2027

Maaseudun yleishyödylliset
investoinnit

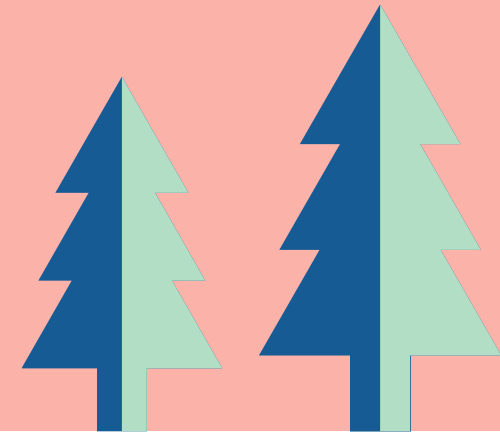
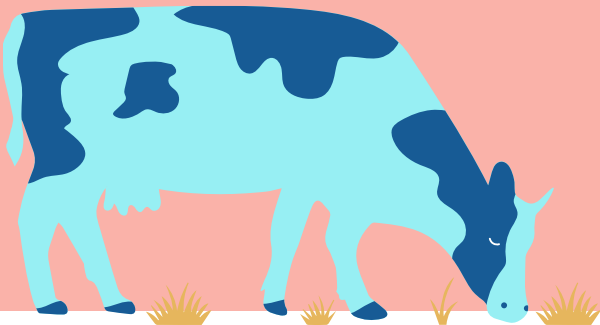
16.5.2023

maaseutu.fi

Yleistä

- Tuetaan **ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia** ja edistetään unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteita
- Kehitetään **maaseutualueiden elinvoimaisuutta**
- Ei tueta ympäristölle ja/tai ilmastolle vahingollisia investointeja
- ELY-keskus rahoittaa investointihankkeita ainoastaan teema-hakujen kautta
- ELY-keskus ja Leader-ryhmät rahoittavat vain strategioittensa mukaisia investointihankkeita
- Tukitaso enintään 65 %, mutta poikkeuksena
  - ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit enintään 80 %
  - palveluiden kehittämisen (poikkeuslista) investoinnit enintään 100 %

Investointihankkeet

1. Yleishyödylliset ympäristöinvestoinnit ja investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi
  - 1.1. Investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen
  - 1.2. Investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon
  - 1.3. Investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
  - 1.4. maaseudun toimintaympäristön ja palvelujen kehittämisen investoinnit (ml. Vesihuolto)
2. Laajakaistainvestoinnit
3. Leaderin pienhankkeet

1.1. Investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen

- Investointien tavoitteena on
  - Lisätä maaseutualuiden ilmastokestävyyttä ja elinvoimaisuutta
  - Lisätä asuinympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta
  - Parantaa maaseudun infraa
  - Kehittää kylien ja alueiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ilmastotyössä
- Hankkeilla voidaan edistää ilmastoratkaisuihin liittyvien koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä sekä tukea jakamis- ja kiertotaloutta edistäviä investointeja.
  - Esimerkkinä uusiutuvan energian käyttöönotto yhteisissä tiloissa, kuten aurinkopaneelien tai ilmalämpöpumpun hankkiminen

1.2. Investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon

Hankkeilla

- Edistetään ja parannetaan **vesiensuojelun tilannetta**,
- Vahvistetaan yhteistyötä ja verkostoitumista, esim. valuma-alueen vesienhoidossa
- Kehitetään ja pilotoidaan uusia menetelmiä, työkaluja ja toimintatapoja **pienien vesialueiden, rakennettujen vesiensuojelukosteikkojen ja muiden alueiden ja maaperän hoidossa ja kunnostamisessa.**
- Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät luonnonvarojen kestävä hoitoa ja käyttöä ja tuovat lisäarvoa toimintaympäristössä.
  - Esim. uusien innovaatioiden tarvitsemien koneiden ja laitteiden hankkiminen yhteiskäyttöön, luonnonvarojen kestävään hoitoon liittyvien laitteiden hankinta
  - Kierto- ja jakamistaloutta edistävät investoinnit
- Yleishyödyllisenä tuettu kohde ei saa olla pelkästään yhden tai muutaman yrittäjän käytössä.

©maaseutuverkosto: Contum O

1.3. Investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

©maaseutuverkosto: Martina Motzbäuchel

- Hankkeilla luodaan ja parannetaan
- Maaseudun **maisemanhoitoa**
- **Kylämaisemien ja luonnon monimuotoisuutta**
- **Ekosysteemipalveluja;** Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tarjoamia palveluita ja tuotteita, jotka ovat tärkeitä ihmisen hyvinvoinnille.
- Tuettavat kohteet lisäävät maaseutualueen vetovoimaa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.

1.4. maaseudun toimintaympäristön ja palvelujen kehittämisen investoinnit (1)

Hankkeessa voidaan toteuttaa esimerkiksi

- etätyöpiste tai yhteiskäyttöinen työtila tai muu **monipaikkaisuutta** tukeva investointi
- reitistö, laavu, liikuntapaikka, leikkipuisto tai muu **virikistysmahdollisuuksia** parantava investointi
  - luonnon virikistyskäytön, toiminnallisten luontoharrastusten, vapaa-ajan infrastruktuurin investoinnit ja kulttuuripalveluihin liittyvät investoinnit luovat tärkeitä vetovoimatekijöitä myös matkailulle ja monipaikkaisille asujille.
- esimerkiksi remontti tai muu investointi, joka parantaa **turvallisuutta tai esteettömyyttä**

©Lapin materiaalipankki: Alexander Kuznetsov

1.4. maaseudun toimintaympäristön ja palvelujen kehittämisen investoinnit (2)

©maaseutuverkosto: Tomi Aho

Vesihuoltoinvestoinnit (vain ELY-keskus)

- Vesihuoltoinvestointeina rahoitetaan pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta **parantavia** investointeja
- Investoinnit voivat olla aineellisia tai aineettomia
- Tukea voi saada korkeintaan 65 % hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.
- Tukea voi saada yksityis- ja julkisoikeudellinen yhteisö
- Investoinnilla tulee olla yhteys kansalliseen vesihuoltouudistukseen <https://mmm.fi/vesihuoltouudistus>
- Etelä-Savon ELY-keskuksen valtakunnallinen vesihuoltoyksikkö neuvoo hakemisessa. Lapissa Juha Maisonvaara.

2. Laajakaistainvestoinnit

- Vain ELY-keskus
- **Kyläverkkohankkeita** rahoitetaan alueilla, joilla huippunopeita tietoliikenneyhteyksiä ei markkinaehtoisesti rakenneta
- Rakennettavan verkon tulee taata 1 Gbit/s nopeudella toimiva yhteys.
- Kyläverkko jää tuensaajan omistukseen ja tuensaaja sitoutuu pitämään verkon käytössä tuen ehtojen mukaisesti.
- Tukea voivat saada yksityis- ja julkisoikeudelliset yhteisöt, esimerkiksi yhdistys tai kunta.
- Tukea voi saada korkeintaan 65 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Osa hankkeen rahoituksesta voi olla talkootyötä.

©maaseutuverkosto: Tomi Aho

3 Pienhankkeet (1)

- Pienhankkeita voi hakea **vain Leader-ryhmien** rahoituksesta.
- Voi olla joko **kehittämishanke** tai **investointi**.
  - **Kehittämishankkeiden** yleisiä edellytyksiä, jos tavoitteena yhteistyössä kehittää tai edistää;
    - Ilmastonmuutoksen hillitsemistä, ilmastonmuutokseen sopeutumista
    - Luonnonvarojen kestävää hoitoa ja luonnonmonimuotoisuuden edistämistä
    - Maaseudun sosioekonomista rakennetta ja toimintaympäristöä
  - **Investointia** voidaan tukea, kun se kehittää maaseudun toimintaympäristöä, ja kohteena on maaseudun palveluja tukeva investointi, jolla on merkitystä palvelujen säilyttämisessä ja uudenlaisten järjestämistapojen kehittämisessä.
  - Hyöty tulee ohjautua alueen asukkaille ja muille toimijoille
  - Kilpailutilanne otettava huomioon

3 Pienhankkeet (2)

- Hankkeen kokonaiskustannukset enintään **8 000** euroa, pienin maksettava tuki **1000** euroa
  - Hanke luonteeltaan kertakorvaukseen soveltuva
  - Erittely kustannuksista sekä esitys todentamistavoista
  - Muutoksia voi tehdä vain toteuttamisajan osalta
- Pienhankkeen menettelyt ovat kevennettyjä mm. hankesuunnitelman ja valintakriteerien osalta.
  - Uusien toimijoiden aktivoimiseksi
  - Pienten yhdistysten toiminnan helpottamista
  - Pyritään lisäämään uudistumista
  - Esim. retkipaikkoja, uusia tapahtumia, pieniä rakennelmia – yhteistyössä, maaseutua kehittäen

Ilmasto ja ympäristöyhteistyö linkittyy yleishyödyllisiin investointeihin

Yhteistyöhankkeet	Investoinnit
Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon	yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
Koulutus, tiedonvälitys, älykkäät kylät, pienhankkeet, vesihuoltoinvestoinnit, sosioekonomian / toimintaympäristön yhteistyö- ja investointihankkeet	
Alueellisten ja paikallisten ympäristöhankkeiden yhteentoimivuus, koordinointi, kokonaisuus	

Poikkeuslista: Investoinnit, joihin voi saada korkeintaan 100 % tuen hyväksyttävistä kustannuksista

- Turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit (esim. ensiapuun liittyviä ja palopelastukseen liittyviä investointeja)
- Palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen
- Kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit, nuorten palveluja parantavat investoinnit
- Valmiudet tietoyhteiskunnan hyödyntämiseen, investoinnit yhteisten tilojen kunnostamiseen
- Älykkäät kylät -hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen tulevaisuuden suunnitelmia kestävästi.

Vasara- ja nauvoja

- Apua ja neuvoja rakentamishankkeisiin Lapin yhteisestä hankkeesta
- Hanketta hallinnoi Leader- Outokaira Tuottamhan ry
- Rakentamisen asiantuntija Hannu Rinne
- Puh +358(0)40 680 0040
- hannu.rinne@outokaira.fi

Pienrakennuksen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma												
Materiaalit ja ostopalvelut								Talkootyö				
Materiaali (puu, betoni, kivi...) (alv 0%)	Määrä	Yksikkö (m2, jm, m3...)	á hinta €	Materiaali Yhteensä	Urakka- hinta (alv 0%)	Tuntityönä tehdyt tunnit	Tuntityö €/ h (alv 0%)	Työ ja materiaali Yhteensä (alv 0%)	Talkootyö tunnit h	Konetyö + kuljettaja tunnit h (talkoo)	Talkootyö yhteensä €	Kirjaa tähän mitä työtä tehdään
Rahoitussuunnitelma												
Rahoittaja määrittelee tukiprosentin												
MYÖNNETTÄVÄ TUKI %	65 %	0										
YKSITYINEN RAHA	35 %	0										
100 %		Tositteelliset		JOSTA		TALKOO	75 %	0	26 %			
						RAHA	25 %	0	9 %			
						100 %		0	35 %			
Kokonaiskustannukset												
Tuki	0,00	Yksityinen rahoitus jakaantuu seuraavaan suunnitelmaan. Viera omaa rahaa										
Yksityinen	0,00	JOSTA		Talkoo	0,00	0,00	0,00					
YHTEENSÄ	0,00			Raha	0,00							
				YHTEENSÄ		0,00						
HYRRÄN LOMAKE												
A. Haettava tuki/avustus	EU Valio											
B. Kunnan suora rahoitus hankkeeseen												
C. Muu julkinen tuki												
D. Julkinen kokonaisrahoitus (A+B+C)												
E. Yksityinen rahoitus (rahalinen osuus)												
F. Yksityinen rahoitus (vastikkeeton työ)												
G. Yksityinen rahoitus yhteensä (E+F)												
H. Rahoitus yhteensä (D+G)												
I. Hankkeen tulot (lisätään)												
Kokonaisrahoitus (H-I)												
Rahoitussuunnitelma Hyrrään												
A. Haettava tuki/avustus	0,00											
B. Kunnan suora rahoitus hankkeeseen												
C. Muu julkinen tuki												
D. Julkinen kokonaisrahoitus (A+B+C)	0,00											
E. Yksityinen rahoitus (rahalinen osuus)	0,00											
F. Yksityinen rahoitus (vastikkeeton työ)	0,00											
G. Yksityinen rahoitus yhteensä (E+F)	0,00											
H. Rahoitus yhteensä	0,00											
I. Hankkeen tulot (lisätään)												
Kokonaisrahoitus H-I)	0,00											

Kustannusarvioissa **suunniteltu talkootyö** kirjautuu tähän. Jos solu on **musta, talkootyötä on kirjattu liikaa**, korjaa talkootyön määrää pienemmäksi.

Jos suunniteltu **talkootyön määrä** ei ole riittävä, niin tarvitaan vielä tämän verran omaa rahaa.

Lisätietoja

Lapin ELY-keskus:

rahoitusasiantuntija Anna-Kaisa Teurajärvi, puh 040 537 6523

rahoitusasiantuntija Mikko Niemelä, puh. 050 396 2402

rakennusasiantuntija Pekka Niemelä, puh 050 351 0377

-sähköpostimme ovat muotoa etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Leader-ryhmät:

[Leader Pohjoisin Lappi ry](#)

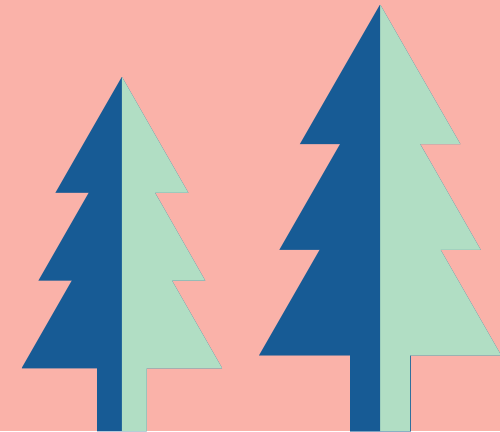
[Leader Tunturi-Lappi ry](#)

[Outokaira Tuottamhan ry](#)

[Koillismaan Leader ry](#)

[Peräpohjolan Leader ry](#)

[Lapin ELY-keskuksen maaseuturahoituksen uutiskirje](#)

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama